

FARBY GRAFICZNE	NORMA BRANŻOWA	BN-70
	Słownictwo farb graficznych Procesy i czynności	7460-03
		Arkusze 5
Glossary of printing inks Processes and functions	Vocabulaire de encres d'imprimerie Processus et actions	Глоссарий печатных красок Процессы и действия
Grupa katalogowa XVII 96		

23937

(1) dehydratyzacja oleju rycynowego - proces chemiczny polegający na odszczepieniu cząsteczki wody od kwasu rycynowego. Powstające w wyniku procesu izomery kwasu linolowego o sprzężonych wiązaniach podwójnych nadają produktowi własności schnące.

(2) dekantacja - proces technologiczny polegający na zlewaniu roztworów poreakcyjnych lub wody przemysłowej z nad osadu.

(3) dobieranie barwy - otrzymywanie barwy farby zgodnej, co do odcienia, nasycenia i intensywności z barwą wzorca; przeprowadza się przez zmieszanie past pigmentowych na podstawie znajomości zasad kolorystyki. Oceny zgodności doboru barwy dokonuje się przez porównanie w rozproszonym świetle dziennym odbitki laboratoryjnej z ustalonym wzorcem.

(4) dojrzwianie - proces fizykochemiczny polegający na przenikaniu spoiwa pomiędzy cząstki pigmentu w farbie oraz stabilizacji dyspersji pigmentu w spoiwie; zachodzi w czasie składowania farby i nadaje jej lepszą drukowność. Czas dojrzewania farby trwa do trzech miesięcy, może być skrócony przez dodatek środków powierzchniowo czynnych.

(5) deprawianie - czynność polegająca na dodaniu do farby odpowiedniej ilości oleju schnącego lub mineralnego, rozpuszczalnika organicznego, suszki lub pasty skraccającej w celu nadania jej wymaganej drukowności.

(6) dyspergowanie - proces fizykochemiczny polegający na rozbiciu aglomeratów cząstek pigmentu, zwilżeniu ich spoiwem i równomiernym rozproszeniu w spoiwie; zachodzi podczas mieszania i ucierania farby. Efektywność dyspergowania zależy od wymiaru, kształtu cząstek, liczby olejowej pigmentu oraz polarności pigmentu i spoiwa; wprowadzenie środków powierzchniowo czynnych ułatwia prowadzenie procesu.

(7) emulgowanie - proces technologiczny polegający na mieszaniu dwóch nierozpuszczających się wzajemnie cieczy, np. wody i oleju w celu otrzymania trwałej mieszaniny. Typ emulsji, woda - olej lub olej - woda zależy od rodzaju i ilości wprowadzonego środka emulgującego, temperatury procesu i rodzaju zastosowanego urządzenia emulgującego. W przemyśle farb graficznych emulguje się oleje roślinne oraz żywice stosowane do produkcji farb emulsyjnych.

(8) estryfikacja kalafonii - proces chemiczny polegający na ogrzewaniu kalafonii z alkoholami wielowodorotlenowymi. Otrzymane estry kalafonii charakteryzują się mniejszą liczbą kwasową i wyższą temperaturą topnienia w stosunku do produktu wyjściowego.

(9) filtrowanie olejów i pokostów - proces technologiczny polegający na przepuszczeniu oleju lub pokostu przez materiał filtracyjny w celu usunięcia zanieczyszczeń.

(10) fleszowanie - proces technologiczny polegający na zastąpieniu wody w wodnej paście pigmentowej olejem roślinnym i otrzymaniu jednolitej mieszaniny; przeprowadza się w mieszalniku próżniowym z dodatkiem środków powierzchniowo czynnych, które nadają pigmentom powinowactwo do oleju. Wydzieloną wodę usuwa się przez kilkakrotną dekantację, a pozostałą wilgoć odparowuje się pod zmniejszonym ciśnieniem.

(11) instrumentalny dobór barwy - proces odtwarzania barwy zgodnej z wzorcem za pomocą charakterystyk pigmentów w wartościach X, Y, Z otrzymanych metodą spektrofotometryczną na drodze rachunkowej za pomocą jednego z trzech systemów:

- graficznego,
- z zastosowaniem analogowych maszyn liczących,
- elektronowych maszyn liczących.

(12) lakowanie - proces chemiczny polegający na reagowaniu wodnego roztworu barwnika z roztworem

Centralne Laboratorium Farb Graficznych
Ustanowiona przez Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Poligraficznego dnia 23 listopada 1970 r.
jako norma obowiązująca w zakresie używania pojęć od dnia 1 lipca 1971 r.
(Man. Pol. nr poz.)

związku strącającego, w wyniku którego wytrąca się produkt nierozpuszczalny w wodzie.

(13) przeestryfikowanie (alkoholiza) - proces chemiczny polegający na zamianie w estrach grupy alkoksylowej na inną za pomocą odpowiedniego alkoholu. Proces ten stosuje się między innymi w produkcji żywic alkiidalowych.

(14) rozbielanie - czynność polegająca na dodaniu do farby barwnej określonej ilości bieli kryjącej w celu zmiany intensywności barwy farby.

(15) rozdrabnianie - proces technologiczny polegający na zmniejszaniu wymiarów cząstek pigmentów, wypełniaczy lub żywic, na zasadzie rozbijania, zgniatania lub rozcierania.

(16) rozcieńczanie - proces technologiczny polegający na dodaniu do spoiwa, farby, pasty pigmentowej lub innych, określonej ilości odpowiedniego rozcieńczalnika, stosuje się w celu obniżenia lepkości.

(17) rozpuszczanie - proces technologiczny polegający na dodaniu do żywic, barwników, pokostów lub innych, określonej ilości odpowiedniego rozpuszczalnika w celu otrzymania klarownego roztworu.

(18) ucieranie farby - proces technologiczny polegający na rozbijaniu aglomeratów cząstek pigmentów i zwilżeniu ich spoiwem; przeprowadza się w urządzeniach ucierających.

(19) utwardzanie kalafonii - proces chemiczny polegający na zobojętnianiu w podwyższonej temperaturze kwasów kalafoniowych najczęściej wodorotlenkiem wapniowym lub tlenkiem cynkowym, otrzymany żywiczian charakteryzuje się podwyższoną temperaturą topnienia i zmniejszoną liczbą kwasową w stosunku do produktu wyjściowego.

(20) wstępne mieszanie farby - proces technologiczny polegający na ruchu cząstek składników farby we wszystkich kierunkach na drodze mechanicznej w celu otrzymania jednolitej mieszaniny; przeprowadza się w mieszalnikach. W czasie procesu zachodzi częściowe dyspergowanie pigmentu;

otrzymana mieszanina charakteryzuje się jednolitą barwą i konsystencją.

(21) wytwarzanie mydeł metalicznych stapianych - proces chemiczny polegający na stapianiu kwasów tłuszczowych, naftenowych lub żywicznych, lub bezpośrednio kalafonii albo olejów z tlenkami lub solami metali wielowartościowych.

(22) wytwarzanie mydeł metalicznych strąconych - proces chemiczny polegający na strącaniu mydeł metalicznych z wodnych roztworów mydeł alkalicznych kwasów żywicznych, naftenowych lub tłuszczowych za pomocą wodnych roztworów soli metali wielowartościowych, najczęściej ołowiu, manganu, kobaltu.

(23) zagęszczanie oksydacyjne olejów (dmuchanie olejów) - proces technologiczny polegający na przepuszczaniu powietrza z określoną szybkością przez olej schnący w podwyższonej temperaturze. W wyniku procesu zachodzi polimeryzacja oksydacyjna oleju. Pokosty otrzymane w wyniku zagęszczania oksydacyjnego różnią się od pokostów zagęszczonych termicznie między innymi mniejszą rozpuszczalnością w olejach schnących i rozpuszczalnikach organicznych.

(24) zagęszczanie termiczne olejów - proces technologiczny polegający na ogrzewaniu oleju schnącego w podwyższonej temperaturze bez dostępu powietrza. W wyniku procesu zachodzi polimeryzacja, która prowadzi do zmian właściwości oleju wyjściowego; zmniejszenia liczby jądowej, zwiększenia współczynnika refrakcji, ciężaru właściwego, liczby kwasowej, lepkości.

(25) zagęszczenie tiksotropowe olejów i żywic - proces technologiczny polegający na ogrzewaniu olejów schnących lub żywic z niewielkim dodatkiem środka tiksotropującego, np. żywicy poliamidowej. W wyniku procesu produkt uzyskuje właściwości tiksotropowe.

(26) zmydlanie - proces chemiczny polegający na hydrolizie estrów w obecności alkoholów, przebiega w podwyższonej temperaturze. W wyniku procesu powstają alkoholowo-wodne roztwory mydeł alkalicznych, stosowane jako półprodukt do wyrobu suszek.

K O N I E C

BG PW
BN. 004780

4000000343135